

ATT ARBETA MED TOLK

MARIA SUNDVALL OCH KARIMA ASSEL
TRANSKULTURELLT CENTRUM

FÖRUTSÄTTNING- RÄTTIGHET

HSL

- god vård för hela befolkningen
- individuellt anpassad information om sitt hälsotillstånd

Förvaltningslagen

- om ej behärskar svenska: rättighet i kontakt med myndigheter och offentlig service

Patientlagen

- Information ska anpassas till ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund

FÖRUTSÄTTNING- GOD TOLKSED

God tolksed

- Neutral - opartisk
- Tystnadsplikt
- Återge i jag-form

- *"Intet förtiga, tillägga eller förändra"*
- *"...budskapet med alla dess nyanser återges så korrekt som möjligt på det andra språket"*
- *"....termer och uttryck så långt som möjligt återges på motsvarande sätt".*

- ej sammanfatta eller kommentera

Källa: *"God tolksed Vägledning för auktoriserade tolkar"* utgiven av Kammarkollegiet

Olika utbildningsanordnare

Auktoriserad av kammarkollegiet?

Specialistutbildad?

FÖRUTSÄTTNING- TOLKBRIST

Nationell register:

<http://www.kammarkollegiet.se/interpreter/sv/search>

Sökning 2016-09-28:

150 sjukvårdsauktoriserade tolkar i Sverige

ALLT ÄR INTE TOLKENS FEL..

Olika sätt att uttrycka psykisk ohälsa

Ord eller uttryck är inte alltid direkt översättningsbara

HÄNDELSE MED TOLK 1

– MÖTE MED SUHEYLA

Suheyla, en 35-årig irakisk kvinna har fått akut öppenvårdstid sedan hon tett sig aggressiv och förvirrad i hemmet. Vid samtalet deltar arabisktalande tolk och Suheylas mamma.

Suheyla är mycket fåordig och ger lite ögonkontakt. När läkaren Pirkko frågar om hennes problem svarar hon till slut:

- *Jag är rädd hela tiden, jag vaknar på morgonen och är rädd.*
- *Vad är du rädd för?*
- *Rädd, bara.*
- *Har du varit med om något som skrämmt dig?*

Suheyla svarar inte.

Era reflektioner kring tolksituationen? Vad kan Pirkko göra för att förstå mer?

HÄNDELSE MED TOLK 2

ST-läkare Sanela träffar Adam på nybesök. I remissen från vc står det att han är utredd extensivt somatiskt utan man hittat någon kroppslig orsak. Man har tolkat besvären som depression. Medicinerat med en rad olika preparat utan egentlig effekt och de önskar second opinion från specialist. Samtalet förs med hjälp av tolk.

Adam ber direkt om ordet och talar engagerat en väldigt lång stund.

Tolken översätter därefter:

- *Tack för besöket, jag är glad att jag fått komma hit.*

Era reflektioner?

HÄNDELSE MED TOLK 3

– MÖTE MED FEHIME

Kuratorn Berit i mottagningsteamet träffar för första gången Fehime, en kvinna från Turkiet, som sökt för ångest och sömnstörningar. Den kvinnliga tolken Suheyla deltar.

Det visar sig att Fehime nyligen flyttat till orten och bor ensam sedan hon skilt sig från sin man.

Berit börjar fråga Fehime vad skilsmässan inneburit för henne när tolken bryter in:

- *Jag måste få säga något nu, jag känner vår folkgrupp och det är en katastrof för en kvinna att bli skild, man blir utstött från släkten.*

Era reflektioner kring tolksituationen? Hur bör Berit fortsätta samtalet?

ATT FUNDERA PÅ

Med de förutsättningar som finns- vad kan vi göra på vår mottagning för att förbättra tolkanvändningen?

Hur kan vi hantera de situationer vi möter?

Vad kan jag som behandlare göra i patientsamtalet för att förbättra tolkanvändningen?